

DOBŘIČICKÉ NOVINY

Obec Dobruška

Ročník VI.

30. června 2016

cena: bezplatně

ÚVODNÍK

Vážení občané,
začalo nám léto, které se každoročně nese zejména ve znamení školních prázdnin, dovolených, výletů, koupání u vody a také dlouhých večerů u táboráků.

Lze předpokládat, že letní teploty budou i letos značně nadprůměrné, a tak cesty za osvěžujícím koupáním budou častější než za poznáváním kulturních památek v často rozpálených městech. Uniknout všudypřítomnému vedru lze i do hlubokých lesů českých a moravských hor. Většinu takových výletů lze spojit s návštěvou zajímavých přírodních i kulturních míst, které nejsou přelidněné a nabízejí i nějaké to poučení a zážitky. Navíc silné zdi mnohých hradů a zámků skýtají i ten únik před nepříjemným vedrem.

Přeji Vám všem příjemné letní měsíce, co nejvíce krásných zážitků a věřím, že se s mnohými potkám v polovině srpna u příležitosti oslav 660. výročí obce Dobřice.

Marek Ostrčil
starosta obce

Z ČINNOSTI ZASTUPITELSTVA

Zastupitelstvo obce Dobřice na svém 13. zasedání konaného dne 5. května 2016:

- ☞ vzalo na vědomí kontrolu plnění usnesení z 12. zasedání Zastupitelstva obce Dobřice,
- ☞ vzalo na vědomí provedená rozpočtová opatření č. 1/2016, 2/2016 a 3/2016,
- ☞ schválilo uzavření Smlouvy o zřízení věcného břemene – služebnosti inženýrské sítě ke stavbě MORAVIA – VTL plynovod – jedná se o vysokotlaký plynovod, který se bude budovat souběžně se stávajícím vysokotlakým plynovodem, který vede přes Kamenec,
- ☞ schválilo prodej vlastnického podílu k pozemku 77/2 v k. ú. Přestavlky u Přerova Obci Přestavlky za cenu 2.150,- Kč a schválilo uzavření kupní smlouvy s Obcí Přestavlky,
- ☞ schválilo uzavření Dohody o ukončení smluv a o narovnání se společností Česká infrastruktura, a.s., která dle ukončovaných smluv vlastní předkupní právo na akcie společnosti VaK Přerov,
- ☞ schválilo využívání zařízení Výletišť na Koutech pro potřeby Obce Dobřice a místních spolků a dále pro pořádání soukromých oslav místních občanů za podmínek krátkodobého pronájmu výletišť a uložilo starostovi obce zpracovat nájemní smlouvu a nájemní řád a zařadit jeho projednání na další zasedání zastupitelstva obce,
- ☞ schválilo uzavření Smlouvy o zřízení služebnosti mezi Obcí Dobřice a Povodím Moravy, s.p., v souvislosti s dokončenou stavbou Revitalizace toku a nivy Dobřického potoka.

Zastupitelstvo obce Dobřice na svém 14. zasedání konaném dne 16. června 2016:

- ☞ vzalo na vědomí kontrolu plnění usnesení z 13. zasedání Zastupitelstva obce Dobřice,
- ☞ vzalo na vědomí provedená rozpočtová opatření č. 4/2016 a 5/2016,
- ☞ bez výhrad souhlasilo s hospodařením Obec Dobřice za rok 2015,
- ☞ schválilo Účetní závěrku Obce Dobřice za rok 2015,
- ☞ schválilo uzavření Smlouvy o poskytnutí dotace v Programu na podporu JSDH 2016 mezi Obcí Dobřice a Olomouckým krajem,
- ☞ schválilo Nájemní řád Výletišť na Koutech v Dobřicích.

V uplynulém období se zastupitelstvo obce a obecní úřad zabývali následujícím:

- Obecní úřad Dobřice si počátkem letošního roku zažádal o zařazení do seznamu úřadů, které mohou provádět vidimaci a legalizaci – ověřování kopií dokumentů a podpisů. V souvislosti s tímto byla 11. 4. uskutečněna ze strany Magistrátu města Přerova kontrola zajištění potřebného vybavení a prostor pro provádění vidimace a legalizace. Pokud bude žádosti Obecního úřadu Dobřice vyhověno, bude se vidimace a legalizace na OÚ Dobřice provádět od 1. 1. 2017.
- Ve středu 20. 4. se starosta účastnil Valné hromady DSO mikroregionu Moštěnka, ve čtvrtek 28. 4. a 30. 6. Valných hromad DSO Přestavlcký les a 13. 5. Valné hromady Vodovodů a kanalizací Přerov.
- V úterý 17. 5. se uskutečnila v Dobřicích schůzka s pracovníky Magistrátu města Přerova ve věci možného převodu pozemku p. č. 287/4 v k. ú. Dobřice z orné půdy na lesní pozemek. Jedná se o pozemek v části Olší za včelínem, kde rostou dnes už 40 let staré stromy, ale formálně nikdy nedošlo k převodu pozemku na lesní.
- Ve středu 18. 5. se uskutečnila kontrola hasičské zbrojnice za účelem posouzení jejího stavu před rozhodnutím o přidělení dotace na její rekonstrukci a rozšíření, o kterou Obec Dobřice požádala.
- Na přelomu května a června obec řešila havárii na kanalizaci, která slouží ke svodu dešťových vod z kapličky. Po opravě kapličky a opětovném napojení svodu dešťových vod do kanalizace pod kapličkou (podél domu Navaříků a Kořínků) bylo zjištěno zanesení této kanalizace a kvůli netěsnostem následně docházelo ke značnému podmačení okolí domu Kořínků a také k průsakům vody do jejich domu. Obec Dobřice je proti těmto typům havárií pojištěná a vše již řeší likvidátor pojišťovny.
- V pátek 10. června se uskutečnila fyzická kontrola stavby Revitalizace toku a nivy Dobřického potoka před protokolárním závěrečným vyhodnocením akce. Kontrola konstatovala, že stavba je v pořádku až na drobné nedostatky spočívající v uhynulé výsadbě, což ale nemá vliv na kladné vyjádření kontroly. Úhyny vysazených dřevin budou řešeny určitě i v dalších letech. Obnova výsadby bude probíhat průběžně ve vhodnou roční dobu.
- Na obecním úřadě proběhla v červnu schůzka dotčených institucí a osob k opravě mostu přes Dobřický potok na krajské komunikaci před Horní Moštěnicí. Výměna nosné mostní konstrukce bude realizována příští rok z investic Olomouckého kraje. Doba opravy bude asi čtyři měsíce. Omezení dopravy směrem na Přerov bude pro občany Dobřic minimální, most se bude objíždět po mostním provizoriu zřízeném vedle opravovaného mostu. Doprava bude usměrněna kyvadlově pomocí světelných semaforů.
- Zastupitelstvo se zabývalo přípravou oslav 660. výročí první písemné zmínky o obci Dobřice, které jsou plánovány na dobřické hody - v sobotu 13. srpna 2016.
- Přípravovány byly Prasečí lodě 2016.

(MO)

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

K 30. červnu 2016 má obec celkem 231 obyvatel:

118 mužů a 113 žen, z toho je 38 dětí do 15 let: 19 chlapců a 19 dívek.

Za uplynulé období je jeden občan odstěhoval a jeden občan přistěhoval.

Zastupitelstvo obce gratuluje:

Na dubnovém posezení vedení klubu seniorů a starosta obce pogratalovali panu Karlu Ostrčilíkovi k jeho 70. narozeninám.

Na květnovém posezení klubu seniorů popřáli členové klubu a starosta obce k 70. narozeninám Zdeně Mlčákové hodně zdraví, štěstí a pohody.

(JCH a MM)

INFORMACE A ZAJÍMAVOSTI

- ☞ Termíny **svozu komunálního odpadu** - v této službě došlo ke změně, svozy jsou prováděny jedenkrát za čtrnáct dnů vždy ve čtvrtek v liché týdny. V následujícím období je to: 7. 7. 2016, 21. 7. 2016, 4. 8. 2016, 18. 8. 2016, 1. 9. 2016, 15. 9. 2016, 29. 9. 2016, 13. 10. 2016.
- ☞ Kontejner na **velký domovní odpad** bude přistaven na parkovišti před hospodou Na Tvrzi v měsíci září 2016. V měsíci září bude proveden i sběr a odvoz nebezpečného, elektronického a elektrického odpadu. O přesném termínu svozů budou občané informováni v dalším čísle novin a letáčkem svozové firmy.
- ☞ Dne 30. června 2016 uplynul termín pro zaplacení místních poplatků a stočného. Případné opozdilce vyzýváme, aby tyto poplatky neprodleně uhradili. Vyhnou se tak uložení penále za pozdní uhrazení poplatků, které se počítá jako 10 % z ceny za každý celý kalendářní měsíc prodlení.

(JCH a MO)

KÁCENÍ DŘEVIN ROSTOUCÍCH MIMO LES

Pokud plánujete kácet nějaké dřeviny mimo les, tak byste měli věnovat pozornost následujícímu článku, protože v posledních letech proběhlo několik legislativních změn, které tuto problematiku tak trochu zkomplikovaly.

Většina lidí ví, že kácení dřevin rostoucích mimo les v některých případech podléhá povolení ze strany orgánu ochrany přírody, kterým je místní obecní nebo městský úřad, v katastru Dobřice je to Obecní úřad Dobřice. Pojďme si osvětlit, na co není třeba povolení.

Co lze kácet mimo les?

Pokud dřeviny nejsou součástí významného krajinného prvku nebo stromořadí, není povolení potřeba:

- pro dřeviny o obvodu kmene do 80 cm měřeného ve výšce 130 cm nad zemí,
- pro zapojené porosty dřevin (křovin), pokud celková plocha takových křovin nepřesahuje 40 m², to se nevztahuje na strom o obvodu vyšším než 80 cm ve 130 cm jeho výšky a který v těchto křovinách roste,
- pro dřeviny pěstované dle katastru nemovitostí na plantáži dřevin
- a pro ovocné dřeviny rostoucí na pozemcích v zastavěném území evidovaných v katastru nemovitostí jako druh pozemku zahrada, zastavěná plocha a nádvoří nebo ostatní plocha se způsobem využití pozemku zeleň.

Kdy žádat o povolení ke kácení dřevin?

Pokud nesplňujete některou z výše uvedených podmínek, je nutné podat na OÚ Dobřice žádost o kácení dřevin. Veškeré formuláře ke kácení dřevin rostoucích mimo les je možné stáhnout z webových stránek Obce Dobřice (www.dobrice.cz), případně získat na OÚ Dobřice ve formě nevyplněného tiskopisu.

Kdy lze kácet? Je nutná náhradní výsadba?

Až na níže uvedené výjimky je kácení dřevin dovoleno zpravidla v době vegetačního klidu, tj. v období od 1. října do 31. března.

OÚ Dobřice obvykle posuzuje jak účel pozemku, na kterém by se měl strom kácet, tak i návrh žadatele na náhradní výsadbu.

Jsou výjimky?

V případě, že dřevina podléhající povolení kácení, která svým stavem zřejmě a bezprostředně ohrožovala život či zdraví nebo hrozila-li škoda značného rozsahu a bylo nutné takovou dřevinu skácet bez povolení, je ten, kdo za těchto podmínek provedl kácení, povinen toto oznámit na OÚ Dobřice do 15 dnů od provedení kácení.

V případě, že je nutné strom podléhající povolení kácet ze zdravotních důvodů (např. stromy napadené kůrovcem) je nutné tento záměr oznámit OÚ Dobřice nejpozději 15 dnů před samotným kácením. OÚ Dobřice pak dle zákona může ve lhůtě 15 dnů kácení pozastavit, omezit nebo úplně zakázat.

Jak povolování dlouho trvá? Kdo je účastníkem řízení? Platí se správní poplatek?

V případě zahájení správního řízení k povolení kácení dřevin je rozhodnutí vydáno zpravidla do 30 dnů, ale obvyklá doba je kratší. Vydané povolení ke kácení dřevin nemá časově omezenou platnost. Účastníky řízení jsou vlastníci pozemku, žadatel, pokud není vlastníkem pozemku a případně další účastníci, např. pokud o to zažádají. Za vydání rozhodnutí o povolení kácení dřevin se žádné správní poplatky neplatí.

Pokud si s kácením dřevin nevíte rady, obraťte se na OÚ Dobřice, kde Vám rádi poradíme, abyste zbytečně a třeba i nevědomky neporušili některé zákonné povinnosti. Při kácení dřevin vždy dbejte na svou bezpečnost a bezpečnost dalších přítomných osob.

Marek Ostrčil

KAPLIČKA JE PŘIPOJENA NA ELEKTRICKÝ PROUD

V sobotu 16. dubna 2016 byla obcí zorganizována brigáda na provedení výkopu, od kapličky po obecní úřad, za účelem uložení elektrického kabelu a připojení kapličky na elektrický proud. Na brigádu přišlo jen málo občanů, přesto se plánované práce povedlo vykonat a kaplička je již napojená na elektrické vedení zemním kabelem přímo z rozvaděče obecního úřadu.

Tímto se nově opravená kaplička zbavila hyzdících kovových konzol a stožáru vzdušného vedení elektrického proudu do kapličky. Zanedbatelná není ani úspora za zbytečné měsíční poplatky za samostatné odběrné místo v kapličce, když roční spotřeba elektrického proudu zde byla jen 4 kW za rok.

Za pomoc při pokládce elektrického kabelu do země děkujeme Petru Navaříkovi, Alfrédu Kosíkovi, Michalovi Rákosovi, Petrovi Zamazalovi, Antonínu Netopilovi, Jánu Kosturovi, Markovi Ostrčilovi a Jaroslavu Chlapečkovi.

Jaroslav Chlapečka

NOVÝ REKORD V MNOŽSTVÍ SRÁŽEK ZA 1 HODINU V ČR

Zatímco střední, jižní a východní Moravu sužují opět sucha, na některých místech republiky se naopak vyskytly letos i opakovaně velmi silné bouřky. Ty se většinou vyskytovaly v oblasti jižních, jihozápadních a středních Čech. V posledním květnovém týdnu se vyskytly i v západní polovině Moravy, kde byly zaznamenány mimořádné srážkové úhrny atakující nebo i přesahující hranici 100 mm. Stalo se tak např. na Blanensku, Boskovicku nebo na stanici Protivanov u Prostějova. Dne 31. května večer se podobné bouřky vyskytly v Moravskoslezském kraji a jedna z nich přinesla na naše území nový rekord. V tento poslední květnový den počasí u nás již několik dní ovlivňovala rozsáhlá oblast nízkého tlaku s teplejším a vlhčím labilnějším vzduchem. V odpoledních a podvečerních hodinách se v oblasti Moravskoslezského a části Olomouckého kraje vytvořilo několik silných bouřek, které byly provázeny krupobitím a přívalovými srážkami. Většina postupovala zvolna v souladu s výškovým prouděním k severozápadu. Bouře, která vznikla kolem 18:00 SELČ severozápadně od Albrechtic, postupovala k jihovýchodu a dále sílila. V oblasti Albrechtic se její pohyb zastavil a bouře téměř 30 minut v podstatě setrvala nad stejným místem. A tato bouře nakonec přinesla srážkový rekord. Na automatizované meteorologické stanici Žáry (asi 2 km od Města Albrechtice) bylo v době 18:22 až 21:30 naměřeno 145,5 mm srážek. Už tento úhrn je dost významný, ale mimořádná byla intenzita srážek mezi 18:22 až 19:00 hodin, kdy člunkový srážkoměr zaznamenal 119,6 mm. Za pozornost ještě stojí desetiminutové úhrny. V čase 18:31 až 18:40 úhrn 39,8 mm, v čase 18:41 až 18:50 úhrn 43,3 mm a v čase 18:51 až 19:00 úhrn 20,9 mm. Za 1 hodinu (18:21 až 19:20) spadlo 129,3 mm. Doposud uváděná rekordní suma za jednu hodinu byla 92,8 mm na stanici Vyšší Brod ze dne 23. 6. 1966. Podle informací pracovníků Městského úřadu Města Albrechtice a podniku Povodí Odry byly způsobeny četné škody na majetku a vrstva krup dosahovala místy až 20 cm.

Zdroj dat: Český hydrometeorologický ústav, pracoviště Ostrava.

Roman Zbořil

HISTORIE NĚKTERÝCH DOMŮ V DOBRČICÍCH

V této nové rubrice Vás chceme seznámit s historií některých stavení v naší obci. Pokud se nám povede získat, zveřejníme i vzhled domů, jak vypadaly v minulosti, kdo zde bydlel a další zajímavosti.

V tomhle čísle vzpomeneme na historii tří ú popisné číslo 13, 14 a 15.

Autoři následujících příspěvků si vyhrazují právo na nepřesnosti.

DŮM ČÍSLO POPISNÉ 13

Dům stojí pod domem č. 12 při hlavní cestě na začátku ulice tzv. kdysi Na Krnovsko, později také pojmenované některými občany na Revoluční. Je situován k jižní straně. Vzhled domu se mnoho nezměnil, dalo by se říci, že je to poslední původní dům v Dobřicích v podobě domu z 19. století, možná i starší. Novější je snad jen střecha, která je z eternitu. V tomto domě žili chalupníci, neboli domkaři a jak už bylo zvykem ve všech okolních domcích i tkalci. Kromě toho zde bývala v 18. století hospoda, které se také říkalo stará hospoda. Poněvadž v té době za hospodou bývaly louky a pole, nazývalo se pole podle hospody Za šinkhauzem, německé slovo, které si obyvatelé Dobřic ještě více počestili, a kopci směrem k Beňovu se říkalo po našem na šingózi. Hospoda byla v pravé části domku uprostřed vchodu a na levé straně bývali obyvatelé ve velké světnici s kuchyní.

Dle pamětníků hospoda existovala ještě někdy před 1. světovou válkou s určitými přestávkami v různých časových obdobích. Prokazatelné je, že v 18. století zde byl na hospodě Martin Doležel, hospodský se svou ženou Marinou. V roce 1761 ze jim zde narodila dcera Anna, v roce 1764 Kateřina, 1765 Marina, 1767 Jan, 1769 Františka a Veronika v roce 1771. Kateřina, Jan a Františka zemřely jako velmi malé děti Martin Doležel bydlel později se svou rodinou na čísle 32. Souběžně s nimi obývala č. 13 i rodina Pavla Martilíka, který byl také hospodský a pocházel snad z Přestavlk. Jeho syn František si v roce 1777 vzal za manželku Marinu, dceru Josefa Martaly domkaře z Beňova. Jako svědci mu byli sedláci z Dobřic, Martilík Václav a Martilík Tomáš. Jméno Martilík bylo v té době velmi rozšířené jak v Dobřicích, kde bydlelo několik rodin s tímto jménem, tak v okolních obcích Beňově a Přestavlkách. V dnešní době jméno Martilík prakticky vymizelo v celé republice. Manželka Pavla Martilíka, který byl nejen hospodský ale i švec Rosina, zemřela v roce 1782 ve věku 59 let. Synu Pavla Františku Martilíkovi, který byl také švec, a jeho manželce Marině se narodily tyto děti: 1779 Marie, 1782 dvojčata Anna a Veronika, 1784 František. František umírá v roce 1802 ve věku 48 let. Dále je zde uváděn opět František, pravděpodobně syn předešlého Františka, který se svou manželkou Teklou měl několik dětí: např. Jan narozen 1809, 1811 Pavlína, 1812 Josef, 1814 Veronika, 1817 opět Veronika, 1818 Kateřina, 1822 Vendelín. V roce 1807 zde umírá matka Tekly Martilíkové Veronika Vodáková, vdova po Janu Vodákovi z Věžek ve věku 73 roků. Samotný František Martilík umírá v roce 1832 ve věku 59 let na cholera, nemoc, která v tomto roce v Dobřicích zahubila mnoho lidí. Jeho manželka Tekla zemřela v roce 1842 ve věku 60 let na tuberkulózu. V té době zde bydlel i bratr Františka Matěj Martilík, který se svou ženou Apolenou, dcerou Jiřího Ludvíka, podruha měl dceru Barboru narozenou v roce 1794 a v roce 1797 dvojčata Jana a Veroniku. Matěje Martilíka, který se živil i tkalcovstvím, postihla v roce 1797 tragédie, když mu 2. srpna zemřela manželka Apolonie ve věku 30 let a během dvou týdnů i obě narozené děti Jan a Veronika. Oženil se podruhé s dcerou Josefa Dorazila z Věžek s Annou, se kterou měl několik dětí. Např. Nepomucenu, narozenou v roce 1799, v roce 1800 Petronilu, 1807 Annu, 1809 Františka, v roce 1811 Josefa. Dále měl ještě dceru Margaretu, která zemřela v roce 1799, dceru Annu, která zemřela v roce 1807 a syna Františka, který také zemřel v roce 1807. Syn František zemřel v roce 1812 jak tříletý na neštovice. Později je uvedena i dcera Matěje Barbora, která zemřela v roce 1850 na plicní zánět. Barbora zůstala pravděpodobně svobodná. Sám Matěj Martilík umírá v roce 1830 ve věku 56 let na vodnatelnost a jeho manželka Anna ve věku 62 let na tuberkulózu. Manželé Martilíkovi zemřeli oba během 14 dní koncem srpna a začátkem září roku 1830. Syn Josef se oženil v roce 1835 s Annou, dcerou Antonína Mahoška z Horní Moštěnice č. 79, který byl potomkem starého selského rodu z Dobřic č. 1. Spolu měli syna Františka, narozen 1836, dceru Veroniku, narozenou 1840. Dcera Matěje a Anny Petronila Martilíková se 12. 1. 1822 vdala ve věku 22 roků za Matěje Ludvu, domkaře a kapitulanta z Věžek č. 13. Ženich měl 35 roků. Kapitulant byl člověk, který si odsloužil dlouhou vojnu, buď za sebe, nebo za někoho jiného. Matěj Ludva a Petronila měli tyto děti: v roce 1823 se narodila Anna, v roce 1825 Josef, 1826 František, 1828 Antonie, 1829 Bartoloměj, 1831 Vincencia, 1832 opět Josef, v roce 1835 Petronila. Děti Josef a Vincenc umírají v roce 1825 a 1831. Petronila se vdala v roce 1860 za Josefa Cagaše z Přestavlk. V roce 1847 se Jan Hrubý domkař a vdovec z Dobřic č. 9 ve věku 39 let oženil s Annou, dcerou Matěje Ludvy z č. 13. Nevěsta měla 24 let. Syn Bartoloměj, který byl zedník, se ve věku 32 let oženil s Rozálií rozenou Ostrčilovou z Lověšic č. 15, která měla 24 let. Svatba byla 18. 2. 1862. Měli pět dětí, které se narodily mezi lety 1864 až 1878 a to Františka, Augustina, Františku, Antonína a Aloisii. Právě

Františka narozená 1866 si vzala za manžela Petříka Ferdinanda z Dobřic č. 16. Svatba byla v roce 1904, ženich měl 28 roků a nevěsta 38 roků. Spolu měli syna Františka narozeného v roce 1907. Matěj Ludva umírá ve věku 56 let v roce 1836 a jeho manžela Petronila v roce 1870 ve věku 70 let na ochrnutí plic.

A aby těch lidí nebylo málo, kteří bydleli na čísle 13, jsou záznamy ještě o dalších, kteří v různých dobách zde bydleli v nájmu. V roce 1785 se například na čísle 13 oženil Martin Petřík, syn Josefa Petříka z Přestavlk č. 15. Ve věku 23 let si bral Rosinu dceru Jana Dorazila podruha z Dobřice, které bylo 19 let. Za svědky jím šli manželé Sopouchovi Jan a Mariana z Dobřic. Zde se jim narodilo několik dětí např. Josef a Františka. V té době zde bydlel i podruh František Říha pravděpodobně z Beňova, který měl za manželku Veroniku, dceru Jana Kopřivy z Dobřic č. 14 nebo zde zemřel v roce 1820 Tomáš Zemánek, podruh ve věku 31 let. Je zde na tomto čísle zapsáno i narození chlapce jménem Arnošt, jehož otec byl Josef Hrubý podruh z Dobřic syn Jana a jeho manželky Anny dcery Matěje Ludvy z tohoto domu.

Podle voličského seznamu z r. 1937 je majitelem Ferdinand Petřík (*1. 9. 1876) s manželkou Františkou (*15. 2. 1868). V té době zde bydlí služebná Veronika Lyštáková. Po ovdovění si Ferdinand Petřík bere za manželku Františku (rozená?), která je o 20 let mladší. Ta si bere po smrti Ferdinanda za manžela Emila Čecháka. Ten je ve stáří slepý a umírá v roce 1979. Jako poslední obyvatelé tohoto domu byla dcera Emila Čecháka, Anna Vysloužilová (*20. 12. 1925), se svými čtyřmi syny, Jiřím, Jaroslavem, Zdeňkem a Miloslavem. Po smrti Anny Vysloužilové (†2009) byl dům několik let opuštěný. V současné době, od roku 2015, je majitelkou Jana Kosturová.

Antonín Netopil, Roman Zbořil

Současný vzhled domu číslo popisné 13, kde bývala v 18. století hospoda. Vzhled domu se moc nezměnil, dodnes je vidět zazděný průjezd v levé části a krytina střechy byla také vyměněna. Jedná se o vzácně zachovalý vzhled původní architektury obydlí, v jakých bydlely takzvaní chalupníci, neboli domkaři v naší obci.

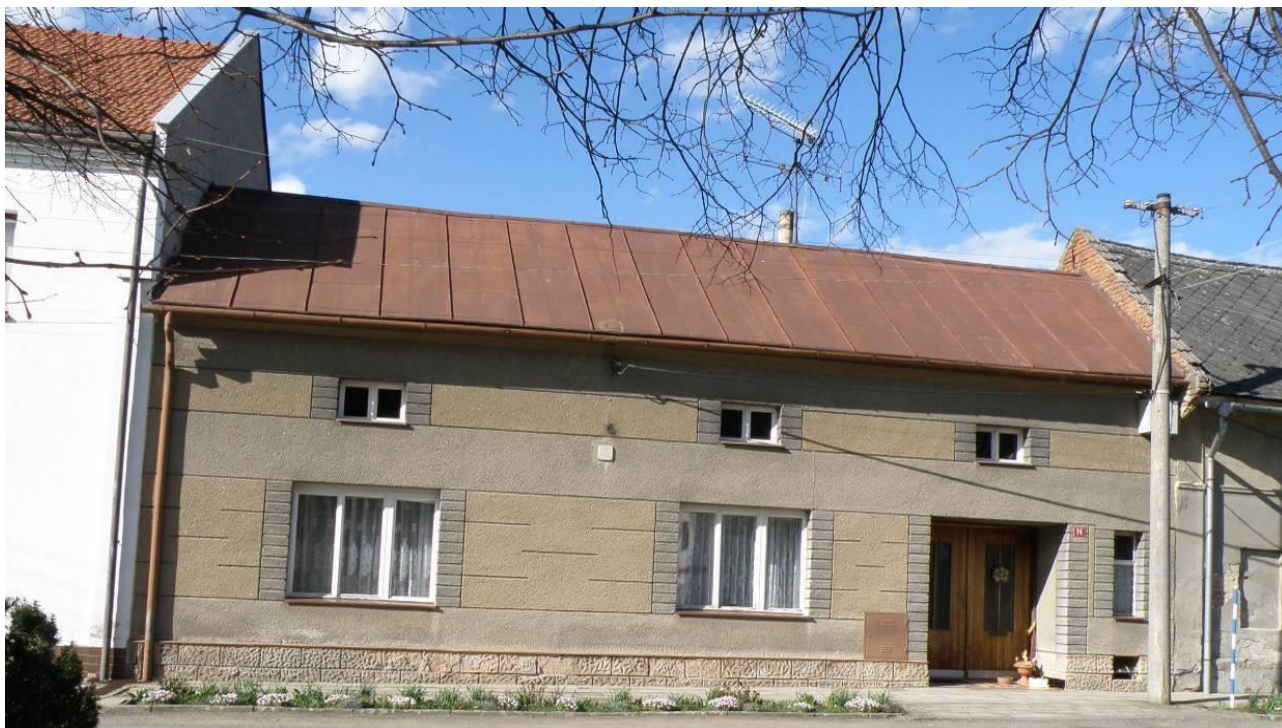
DŮM ČÍSLO POPISNÉ 14

Dům se nachází téměř uprostřed obce u hlavní silnice, naproti točny vedle č. 13 jižním směrem. Dnešní podoba je ze začátku 60 let minulého století. Dříve to byl domek přízemní, postavený z vepřovic, z pravé strany velká vrata s průjezdem na dvůr, vedle vrat dvě malá okna, dále vchod a opět jedno okno od nějaké menší místnosti. Místo, kde se nachází tento domek je obydleno od pradávna. Již od 17. století zde žila rodina Kopřivova. Prvním zaznamenaným majitelem byl Václav Kopřiva, narodil se v roce 1661, ale bohužel, kde se narodil nebo odkud přišel, se nepodařilo zjistit. Václav Kopřiva zemřel v roce 1727 ve věku 66 let. Jeho manželka se jmenovala Dorota, ta se narodila v roce 1670 a zemřela v roce 1740 ve věku 70 let. Bližší podrobnosti o Dorotě se také nepodařilo vypátrat. Děti, které se narodily Václavovi a Dorotě a byly zapsány v matrice, byly tyto: Havel narozen 1705, jako kmotři byli i u křtu lidé z Dobřic a to Adam Krejčí a jeho manželka Marina. Již dříve se jim narodila dcera Marina a to v roce 1694 (vzala si Václava Záblackého v roce 1718). Dále to byl Jan, ten se narodil v roce 1697 a zemřel v roce 1727 ve věku 30 let. V roce 1725 se ještě oženil s vdovou po Janu Pavlíkovi z Přestavlí. Dále to byla v roce 1699 Magdaléna, v roce 1702 Václav, tomu byli za kmotry sedláci z Dobřic Martin Mahušek a jeho žena Anna. Ještě měli dceru Rosinu, u které se nepodařilo datum narození, ale ta se v roce 1724 vdala za Antonína, syna Bartoloměje Roubala z Dobřic. Dalším pokračovatelem tohoto rodu byl syn Václava, Havel Kopřiva, ten se oženil v roce 1735 s Annou, dcerou Jana Kočírky z Dobřic. Jako svědci na svatbě byli dobrčičtí sedláci Václav Václavek a Jan Karlík. Narodilo se jim mnoho dětí, a jak už to bylo v té době obvyklé, také mnoho jich zemřelo. Například Josef narozen v roce 1736 zemřel 1737, dcera Mariana narozena 1737 se vdala za Bartoloměje Kotase v roce 1756 na číslo 11. Dále Anna, narozena 1740. František narozen 1745 zemřel jako malé dítě a nebo v roce 1753 narozený syn Jakub. Většině narozených dětí byli za kmotry sedláci z Přestavlí Jan Šnobl a jeho žena Anna. V roce 1743 se narodil Jan, ten který zůstal na čísle 14 a byl pokračovatel rodu Kopřivů na tomto čísle. Jeho otec Havel, podruh, zemřel 15. ledna 1767 ve věku 60 let a jeho manželka Anna zemřela 24. srpna 1771 ve věku 56 let. Již vzpomínaný Jan se oženil v roce 1764 s Annou, dcerou Václava Bednáře z Dobřic. Během jejich manželství se jim narodilo asi 11 dětí. V roce 1765 Veronika, v roce 1768 jim zemřel Josef jako malé dítě a v tom samém roce se narodila Mariana, zemřela jako třimesíční, v roce 1769 se jim narodila Anna a zemřela jako 8letá. Všem těmto dětem byli za kmotry Jan Briška a jeho manželka Marina z Přestavlí č. 17. Marina byla dcera Jiřího Netopila, mého prapradědečka. Jan Briška pocházel z Břestu a byl to tkadlec. Jan Kopřiva se živil také tkalcovstvím jako většina domkařů v tehdejších Dobřicích. Další děti, které měl Jan s Annou, byly v roce 1772 narozen František, 1774 Jan, ten zemřel jako 5letý. Dcera Jana narozena 1777, zemřela jako roční dítě, Havel narozen 1779 zemřel jako 3letý. Dále to byly ještě 3 děti, v roce 1782 Tomáš, 1785 Františka 1789 Petronila. Všem těmto dětem byl za kmotra František Netopil se svou manželkou Annou. František byl syn Jiřího Netopila, sedláka z Přestavlí č. 17. Jedna z přeživších dětí Jana Kopřivy, Veronika, se vdala ve svých 20 letech v roce 1785 za Františka Říhu, podruha z Beňova, který měl 22 let. Děti, které se jim narodily na čísle 14, byly 1786 narozena Jana, zemřela jako malé dítě a Kateřina, narozena 1787. Je uveden ještě syn František, který zemřel v roce 1791 na neštovice. Přelomem 18. a 19. století rod Kopřivů na čísle 14 končí, potomci Jana a Anny Kopřivových se rozešli po Dobřicích a pravděpodobně i mimo obec. Někteří bydleli v Dobřicích na číslech 29, 37, 39. Jméno Kopřiva se objevuje i na čísle 5. Samotná Anna Kopřivová, manželka a vdova po Janu Kopřivovi zemřela v roce 1803 na čísle 33 ve věku 63 let, nebo její syn František, ten

zemřel v roce 1820 ve věku 50 (48) let na čísle 29 v Dobřčicích. Na čísle 14 v roce 1792 je uveden i podruh František Martilík se svou manželkou Veronikou, dcerou Josefa Bartáka ze Žalkovic. Dále zde bydlel František Sopouch, voják, pluku prince Karla Lotrinského, který měl za manželku Kateřinu, dceru Josefa Škňouřila, krejčího z Vězek u Přerova. Zde se jim narodily děti, například: 1799 Marianna, v roce 1804 Petronila a jiné. 2. 9. 1812 Kateřina, manželka Františka Sopoucha umírá na tuberkulózu ve věku 32 let. F. Sopouch, domkař, se opět oženil v roce 1817, ve věku 40 si vzal za manželku 20letou Mariannu, dceru Martina Hudečka, pololánika ze Staré Vsi. V roce 1818 se jim narodila dcera Anna, v roce 1821 dcera Františka. Marianna, manželka Františka Sopoucha umírá na čísle 14 v roce 1829 ve věku 32 let na vodnatelnost. V roce 1820, přesně 6. února je na čísle 14 zaznamenán sňatek Františka Roubala, syna Františka Roubala, domkaře a krejčího z Přestavlk č. 51, který se ve svých 23 letech oženil s Kateřinou, dcerou zemřelého Kleofáše Pirnuse z Dobřčic č. 9, Kateřině bylo také 23 let. Roubalovi bydleli později na čísle 45, kde se v roce 1832 narodil syn Josef i dcera Klára, která se vdala v roce 1840 za Inocence Hausnera podruha z Dobřčic. Kdy zemřel František Roubal, se nezjistilo, ale jeho manželka Kateřina zemřela v roce 1870 na čísle 14 jako vdova ve věku 74 let na součotiny. V roce 1823 se narodil i Michal Roubal, jejich syn, ten zemřel 13. 11. 1860 jako vdovec ve věku 37 let na plicní ochrnutí, v témže roce zemřela i Michalova manželka Viktorie ve věku 39 let na tu samou nemoc. Ta pocházela z Horní Moštěnice, byla to dcera Václava Topolánka, který později bydlel v Dobřčicích na čísle 43. Michal a Veronika zemřeli na čísle 14, sňatek spolu měli 14. 2. 1854. Děti psané v matrice zemřely v mladém věku, dále je na čísle 14 Margareta, dcera Františka a Kateřiny Roubalových, té se narodil roku 1858 nemanželský syn Hieronymus, který brzy zemřel. Dále se narodila Margaretě v roce 1862 Josefa, již manželská, jejíž otce byl Jan Svoboda, pocházející z čísla 11. Potom se jim narodil syn Josef v roce 1866 a v roce 1870 Jenoféfa, ta zemřela v roce 1952 v Dobřčicích. Jan Svoboda, domkař umírá na čísle 14 v roce 1872 ve věku 45 let na cholery. Zde je někdy mylně uváděna místo Margarety manželky Michala Roubala Marianna, s největší pravděpodobností je to špatně napsáno. Na čísle 14 jsou uváděni i jiní lidé, kteří zde bydleli. Např. v roce 1848 zde zemřel Jan Duda, domkař ve věku 45 let na tuberkulózu, nebo v roce 1865 jeho manželka Anna, dcera Matěje Ludvy z Dobřčic č. 4 ve věku 63 let. Bydlela tu i v té době rodina Servusova. V roce 1879 se n čísle 14 žení Vincenc Běhalík, hofer pocházející z Lověšic, který ve věku 24 roků si bral za manželku Antonii Martilíkovou, pocházející z Přestavlk, momentálně služebnou v Dobřčicích číslo 6, která měla 26 let. Spolu měli tyto děti: Josef narozen 1883, zemřel jako 4letý, Justina narozena 1881 zemřela v témže roce a syn Oto narozen 1890. Jediná dcera Františka se dožila dospělého věku. V 90. letech 19. století měli Běhalíkovi, domkaři, 3 kusy hovězího dobytka.

Dále zde bydleli např. Dohnalovi, kteří se nakonec odstěhovali do Horní Moštěnice. Františka Běhalíková (*28. 2. 1886) zůstala svobodná a před smrtí v roce 1948 darovala dům manželům Františkovi Kučerkovi (*1. 3. 1902) a Boženě Kučerkové (*4. 2. 1907) z Přestavlk, kteří zde bydleli v podnájmu od roku 1932. Jejich dcera Zdenka se vdala za Jaroslava Chaloupku, mají spolu dvě děti syna Jaroslava a dceru Evu. V roce 1962 se Jaroslav a Zdena Chaloupkovi stávají majiteli domu a započnou s jeho rekonstrukcí, jejíž výsledkem je současný vzhled domu. Od roku 1995 je majitelkou domu jejich dcera Eva Obadálková. V současné době je dům obýván Zdenou Chaloupkovou.

Antonín Netopil a Roman Zbořil

Současný vzhled domu číslo popisné 14. V domě bydlí paní Zdeňka Chaloupková.

DŮM ČÍSLO POPISNÉ 15

1. část

Místo, kde stojí nynější dům č. 15, se nachází uprostřed obce naproti autobusové točny, hned vedle domu č. 14. Byl od dávných dob obydlen domkaři, to jest menšími vlastníky nevelké výměry pole, kteří si přivydělávali na obživu řemeslem např. tkalcovstvím. Obyvatelé čísla 15 navazovali úzké kontakty s lidmi na sousedním čísle 14, ať již to byli svědkové na svatbě nebo kmotři narozených dětí a jinými činnostmi.

Podle dostupných pramenů bylo č. 15 v 18. století obydleno rodinou Pavla Bártíka. Ten byl ženat s Marinou, bohužel se nepodařilo zjistit její rodné příjmení. Spolu měli několik dětí např. v roce 1763 narozenou Annu, která ale zemřela za tři dny; dále v r. 1764 nar. Jana, který ještě tentýž rok zemřel. V roce 1766 se jim narodil syn Antonín, v roce 1769 syn František, a v 1772 Vavřinec, který ale příští rok zemřel. Bohužel i Pavlova manželka Marina umírá v poměrně mladém věku dne 18. 12. 1772, kdy je zaznamenáno, že podruhně Marina Bártíková zemřela ve věku 30 let. Pavel Bártík se podruhé oženil, a to 10. 1. 1773, kdy jako vdovec si vzal za ženu opět Marinu, také vdovu po zemřelém Matěji Dostálovi z Vězek č. 18. Za svědky na svatbě jim byli sedlák Jan Václavek a koňel, také sedlák Josef Ulehla – oba z Dobřic. Spolu měli tyto děti, které byly zapsány v matrice: v 1775 Františka (ten zemřel za 3 roky v 1778); dále Ignáce nar. v 1778 a zemřelého o rok později; dceru Janu nar. v 1780 a zemřelou v 1783. Těmto dětem z druhé manželství Pavla Bártíka byli za kmotry sousedé z č. 14 Jan Kopřiva a jeho žena Anna. Samotný podruh Pavel Bártík umírá na č. 15 v roce 1782 ve věku 58 let. V té době zde bydlela i rodina nájemníka a pacholka Josefa Zdražila.

Vdova Marina po Pavlu Bártíkovi se vdala potřetí, a to 17. 9. 1782, kdy si vzala za manžela Františka Ostrčila, syna zemřelého Pavla Ostrčila. Tak se začal na č. 15 psát rod Ostrčilů. Dá se z určitostí napsat, že Pavel Ostrčil byl z Dobřic. Kolikrát byl, ženatý se nepodařilo zjistit, ale již v roce 1755 se oženil s Marinou vdovou po Jiřím Sopouchovi z Dobřic a podle nalezených údajů v 1766 a 1767 mu zemřely děti Anna a Petr, které měly jen několik dní. Pavel Ostrčil, nar. v 1725, zemřel ve věku 65 let v 1790 na zánět, ale

na č. 31 z toho je patrné, že Ostrčilové bydleli na tomto čísle. Otec Pavla Ostrčila se jmenoval František Ostrčil. Marina, vdova po Pavlovi Ostrčilovi podruhovi, zemřela ve věku 54 let v r. 1791, ale na č. 15 u svého syna Františka Ostrčila. Tato Marina byla pravděpodobně jeho druhá manželka.

Syn Pavla a Mariny Ostrčilových, František, měl se svou manželkou, vdovou po Pavlovi Bártíkovi tyto děti: Annu, nar. 1783 (zemřela jako dvouletá v 1785); Martina nar. 1786; Augustina nar. 1789 (umírá tentýž rok).

Marina, manželka Františka Ostrčila, zemřela v 1803 na tuberkulózu. František se oženil podruhé v témže roce 1803, ve věku 45 let si vzal za manželku 24 letou Marinu, dceru Františka Netopila, sedláka z Přestavlk č. 17, pradědečka jednoho z autorů tohoto článku. Sám František Ostrčil, domkař a plátník měl se svou druhou ženou tyto děti: Františku, nar. v 1804 zemřelou v 1808; Jana, nar. v 1807 zemřelého v 1808; dalšího Jana nar. v 1810 zemřelého v 1815; Martina, jehož narození nebylo zjištěno; Augustina nar. v 1813 a Veroniku nar. v 1821. Právě Augustin byl pokračovatel rodu Ostrčilů na čísle 15. Ostrčil František zemřel na tuberkulózu v roce 1821 ve věku 65 let, narozen byl tedy v roce 1756. Druhá manželka Mariánna (Marina) zemřela v 1847, ve věku také 65 let a též na tuberkulózu, narodila se v 1782. Její matka Anna Netopilová zemřela v roce 1831 v Dobřicích č. 15 u své dcery Mariánny jako vdova po Františku Netopilovi, sedlákovi z Přestavlk č. 17.

Syn Františka, Augustin, nar. 1813 se oženil 9. 5. 1837 s Barborou Pospíšilovou, nar. 6. 11. 1813 v Beňově č. 35. Otec Barbory se jmenoval Jan a matka byla Anna, dcera Matěje Uherka. Spolu měli tyto děti: Josef, nar. 1838 zemřel tentýž rok; František nar. v 1839; Augustin nar. v 1849 (pokračovatel rodu); Silvestr nar. v 1847 (zemřel příští rok); Antonie nar. v 1852 (sezdaná 9. 5. 1876 s Františkem Hrubým, vdovcem z Dobřic č. 9); dále Františka nar. v 1854. Augustin zemřel v 1853, ve věku 40 let na tyfus, jeho manželka zemřela v 1880 stářím, ve věku 67.

Ještě připomenu, že na čísle 15 bydleli i jiní lidé, nájemníci např. kolem 1826 Vendelín Tiršický se svou manželkou Veronikou, dcerou Martina Bednaříka z Dobřic, nebo od roku 1837 František Mrázek, obecní pasák se svou ženou Marií.

Antonín Netopil

2. část

Můj prapradědeček Augustin Ostrčil (syn domkaře Augustina Ostrčila z Dobřic č. 15 a Barbory rozené Pospíšilové z Beňova) a praprababička Františka Klímková (dcera domkaře Karla Klímka z Říkovic a Anny rozené Kozákové z Kyselovic) byli oddáni 26. 8. 1868. v této době byl dům č. 15 postaven vchodem do dnešní zahrádky, takže štít domu směřoval do ulice. Augustinu a Františce Ostrčilovým se narodilo 9 dětí. Osm dětí jim postupně zemřelo a zůstala jim jediná dcera Aloisie Ostrčilová, moje prababička.

Františka, nar. v 1870, zemřela v 9 letech na úbytě; František zemřel 11 dní po narození na psotník v 1871; Anna, nar. v 1874 zemřela v 8 letech na tyfus; Josef, nar. v 1875 zemřel 11 dní po narození na slabost; František, nar. v 1876 zemřel 8 hodin po narození na psotník; Josef, nar. v 1877 zemřel hodinu po narození na slabost; Florián, nar. v 1879 zemřel 7 dní po narození na slabost. Aloisie se narodila 15. 11. 1880 a zemřela 16. 8. 1952 ve věku 72 stářím. Nejmladší syn Augustin, který se narodil 19. 3. 1887, zemřel 10. 5. 1887. V tomto domě bydlel Josef, syn po zemřelém bratru prapradědečka Floriánovi Ostrčilovi a jeho ženy Amálie, dcery revírníka kapitána z Přestavlk. Florián, dovolenec 54. pěšího pluku, hofer v Dobřicích č. 26 se s Amálií oženil v roce 1870. Josef, nar. v 1873 zemřel v 11 letech na encefalitidu. V tomto domě bylo hodně žalu a smutku. Protože zůstala jen dcera, jméno Ostrčilovi z tohoto domu zmizelo.

Dne 6. 9. 1904 si prababička Aloisie Ostrčilová vzala pradědečka Viléma Jurčíka, nar. 3. 7. 1877, bednáře ze Staré Vsi, který byl synem bednáře Antonína Jurčíka a Mariany, rozené Grňovy. Pradědeček Vilém Jurčík postavil nový dům s vchodem do ulice, s velkou stodolou v prostoru mezi dnešním domem a zahrádkou. S manželkou měl 6 dětí: Vilém Augustin, nar. 26. 5. 1905, zemřel 12. 12. 1912 na zadušení z cizího tělesa v průduškách; Aloise, nar. v 1907; Marii, nar. v 1912, provdanou Semelovou v Bochoři; Františku, nar. v 1912, provdanou Chromčíkovou v Beňově; Viléma, mého dědečka, který se narodil 31. 7. 1914 a Břetislava, nar. v 1920.

Pradědeček Vilém Jurčík musel během 1. světové války narukovat na frontu. Vrátil se s podlomeným zdravím. Dostal povolení zařídit si obchod, nacházel se v přízemí, okno sousedící s domem p. Chaloupkové. Brzy zemřel na rakovinu žaludku v roce 1928 a prababička se ujala obchodu, celého hospodářství (kůň, kráva, koza, drůbež i pole) i 5 dětí. Neměla to lehké. Musela se co ohánět a děti musely pomáhat už v útlém věku.

Děti dospěly a rozutekly se. Dědeček Vilém Jurčík si vzal v roce 1939 babičku Marii Páníkovou z Bochoře. Během 2. světové války bydleli v Bochoři. V této době byl v každém domě ubytovaný německý voják. Byl to naštěstí hodný člověk, který měl doma také dítě. A mého tatínka Františka Jurčíka, narozeného 29. 9. 1940, chovával na klíně a kolikrát donesl jídlo ze statku i pro něj. V roce 1942 se narodilo děvčátko Nad'a, ještě ten den však zemřela. Po válce se vrátili do Dobřic, kde bylo potřeba se postarat o stařenku Aloisii Jurčíkovou. Oba byli aktivními členy hasičského sboru. V roce 1946 se jim narodila dcera Libuše Jurčíková, vdaná Peterková v Písečné u Jeseníku a v roce 1955 Marie Jurčíková, vdaná Rytířová v Přerově.

Tatínek František Jurčík se v roce 1963 oženil s Miladou Bořutovou a v roce 1970 se pustili do přestavby domu na patro. Narodily se jim 2 dcery, Milada a Libuše, takže rod Jurčíků už také zanikl. Dědeček Vilém Jurčík zemřel 28. 7. 1968 v 54 letech na rakovinu žaludku. Babička Marie Jurčíková zemřela 13. 12. 2000 v 80 letech stářím.

Dnes v domě bydlí František Jurčík, Milada Jurčíková, Libuše Geršlová a Pavel Geršl.

Libuše Geršlová

Současný vzhled domu číslo popisné 15.

Z ČINNOSTI OBECNÍCH SPOLKŮ

SBOR DOBROVOLNÍCH HASIČŮ

V sobotu 7. května 2016 se na hřišti v Beňově konalo okrskové kolo v požárním sportu dobrovolných hasičů Okresu č. 8 Horní Moštěnice. Dobřičtí dobrovolní hasiči opět ukázali, že i přes nedostatky v tréninku dokáží díky své týmové seširanosti vyhrát nejen v překážkách, ale zejména i v požárním útoku. Letošní výhra byla již šestou v řadě a někteří návštěvníci (i soutěžící) se v nadsázce dotazovali, zda by si dobřičtí hasiči nemohli vždy jen přijet pro pohár a diplom. Je to úžasné, že se našim hasičům tak daří, a věříme, že tomu tak bude třeba i v případě skutečných zásahů.

Chtěli bychom touto cestou poděkovat obecnímu úřadu, že i letos na nás pamatoval a požádal o dotaci na vybavení zásahové jednotky. Jsme rádi, že se podařilo získat 15.000,- Kč na plánované zakoupení nové elektrocentrály. Ta by nám měla sloužit zejména pro potřeby zásahů. Jsme také rádi, že Obec Dobřice požádala o dotaci na opravu hasičské zbrojnice, do které zatéká. I když se dotaci podaří získat, víme, že oprava a částečné rozšíření zbrojnice nebude zadarmo. Ale jistě se najde možnost, aby i dobrovolní hasiči mohli přiložit ruku k dílu.

Před konáním Dětského dne členové JSDH Dobřice provedli preventivní odstranění nalomené větve na topolu u rybníka, aby bylo zabráněno zraněním v případě jejího odlomení a pádu na zem. K tomu posloužilo mnohé hasičské vybavení zakoupené Obcí Dobřice i s pomocí dotací od Olomouckého kraje – hasičský žebřík, motorová pila, aj.

Fotografiemi z Dětského dne se můžete potěšit dále v Dobřických novinách, ale rádi bychom chtěli také poděkovat MAS - Partnerství Moštěnka, která v rámci Programu na podporu spolků na konání Dětského dne přispěla částkou 3.000,- Kč. Z návštěvnosti lze snadno vyvodit, že se Dětský den v Dobřicích vydařil a vynaložené prostředky na konání celé akce nepřišly nazmar. Velký zájem byl také o propagačních materiály od MAS – Partnerství Moštěnka, zejména o cyklotoulky

a výčet regionálních produktů. Poděkování patří i příspěvku ze strany Obce Dobřice a místním seniorkám, které se jako každý rok postaraly o medaile pro všechny děti.

Výbor SDH Dobřice

NOVODOBÁ HISTORIE DOBRČIC XI. (OD ROKU 1900)

...pokračování novodobé historie naší obce rok 1982 a 1983.

Rok 1982

V zimě byly uspořádány tradiční plesy, hasičský a národněsocialistický. 31. ledna se konala v hostinci výroční členská schůze chovatelů. 13. února v kulturním sále výroční schůze Červeného kříže za účasti zástupců okresu a s přednáškou MUDr. Josefa Horáka. 11. března bylo provedeno plošné očkování králíků proti myxomatoze. Zájem byl značný, bylo naočkováno 500 ks králíků. V neděli, 14. března, proběhla v kulturním sále oslava

MDŽ, na níž byl promítnut film a k tanci a poslechu hrála reprodukováná hudba. 15. května bylo provedeno další očkování králíků, naočkováno 300 ks. 24. října se uskutečnilo vítání narozených dětí do života. Počasí v roce 1982 nebylo provázáno žádnými mimořádnými událostmi. Zima začala velmi teplým prvním lednovým týdnem, ale již 7. ledna se začalo výrazně ochlazovat a 10. ledna byl mráz minus 20 st. Mrazy mezi minus 16 až minus 21 stupni panovaly až do 20. ledna, pak poněkud polevily, ale mrzlo až do konce února. První polovina března byla teplejší, ale jeho druhá polovina chladná. Stejně se choval i duben, jeho první polovina byla teplá, ale druhá velmi studená, ranní teploty byly až do 1. května téměř denně pod nulou. Díky chladu se objevily první vlaštovky v obci až 3. května. Konec jara a léto měly normální průběh, víc přeháněk a bouřek bylo v srpnu. Podzim byl spíše sušší, v prosinci naopak přelo často. O vánocích střídavě přelo nebo padal těžký mokřý sníh při teplotách těsně nad nulou, mrznout začalo až na Silvestra.

Rok 1983

V lednu se konal tradiční hasičský ples. V březnu výroční schůze zahrádkářů a chovatelů. Nechybělo ani uspořádání tradičního dne dětí v červnu na Koutech. Každý měsíc probíhal pravidelný výkup živých králíků, jejichž chov byl v té době v obci velmi rozšířen. Za zmínku stojí průběh žní v tomto roce. V důsledku sucha a vysokých teplot začaly žně už 16. července a byly ukončeny už 26. července, což je nepřekonaný rekord. 20. července se u rybníka převrátil traktor, který svážel obilí z pole. Traktorista vyvázl bez zranění. Jinak se bohužel z roku 1983 víc událostí nedochovalo. Počasí v tomto roce bylo velmi suché. Leden byl velmi teplý, vůbec nemrzlo. Únor byl přeci jen chladnější, ale mrazy nebyly nijak velké, největší mráz, minus 15, byl dne 16. února. Jaro a léto bylo velmi teplé a hlavně suché. Po dlouhé době se poprvé objevily řady dní s teplotami přes +30 st. V tomto roce byla naměřena do té doby nejvyšší teplota na území ČR. Bylo to 27. července, kdy teplota v Praze – Uhřetěbci dosáhla 40,2 stupně. Ovoce bylo díky suchu menší a zaslé a hodně ho ze stromů suchem opadlo. I podzim byl poměrně suchý a zima přišla nebyvale brzy. Ochlazení přišlo na Martina, kdy začalo sněžit a téměř celý měsíc panovaly celodenní mrazy. Také prosinec začal velmi chladným počasím, na Mikuláše bylo minus 10 a v polovině měsíce padala rtuť teploměru k minus 16 stupňům. K vánocům přišlo tradiční oteplení, přes svátky bylo velmi teplo až kolem plus 10 st. a toto počasí vydrželo až do konce roku.

V roce 1982 zemřeli naši spoluobčané: 12. března Svatava Ostrčilová, č. 21, ve stáří 73 let, 21. března Josef Melichařík, č. 61, ve stáří 73 let, 5. dubna František Vaněk, č. 62, ve stáří 88 let, 30. června Žofie Holánová, č. 42, ve stáří 84 let a 30. července Florian Horák, č. 59, ve stáří 72 let.

V roce 1983 zemřeli: 17. února Zdeněk Ostrčil, č. 83, ve stáří 61 let, 25. února Josef Brada, č. 35, ve stáří 56 let, 22. dubna Vladimír Ostrčil, č. 28, ve stáří 52 let a 10. srpna František Páník, č. 20, ve stáří 85 let. Věnujme našim spoluobčanům tichou vzpomínku.

Roman Zbořil

DOBRČICE V OBJEKTIVECH DOBOVÝCH FOTOAPARÁTŮ

Do tohoto čísla Dobřických novin poskytl fotografie Antonín Netopil.

Na dobové fotografii z roku 1921 je dobrčický občan Josef Motáň (čtvrtý zprava) jako voják Československé armády ve funkci kuchaře Československého horského dělostřeleckého oddílu číslo 261.

Na dobové fotografii z roku 1920 je dobrčický občan Josef Motáň uprostřed v pozadí (třetí zleva) jako voják Československé armády

Na dobové fotografii z roku 1960 jsou děti při biřmování u kostela v Horní Moštěnici s panem farářem Františkem Hegerem. Dobřické děti: spodní řada klečících chlapců zleva, druhý Zdeněk Bernát, třetí Břetislav Čada, pátý Miroslav Pohanka. Čtvrté děvče zleva nad chlapci Pavlína Číhalová.

Na dobové fotografii z roku 1960 je vlevo paní Hedvika Motáňová při mytí schodů v Přestavlckém zámku, kde byla zaměstnána. Vpravo je neznámá z Přestavlk.

ŠKOLNÍ KRONIKA – ČÁST TŘETÍ

Správci dobřické jednotřídní školy od 10. 10. 1882 do 1. 9. 1923.

Školní rok započal dne 1. září 1891 službami Božími. Školou povinných dítek bylo 51 a to 22 chlapců a 29 děvčat. Školu navštěvovalo na počátku 48 dítek, 22 chlapců a 26 děvčat, 3 žačky byly v klášterní škole v Přerově. Velectěný pan předseda Josef Martilík zakoupil pro chudé dívky školních potřeb v ceně 5 zlatých 30 krejcarů, za kterýž to dar dala jemu správa školy veřejný dík. Dne 4. října, jakožto v den nejvyšších jmenin J. V. císaře pána obcovala, mládež školní slavnými službami Božími po nichž zapěna hymna rakouská. Slavná záložna v Kostelci u Holešova darovala na zakoupení učebních pomůcek pro školu zdejší 5 zlatých, na něj správa školy písemné díky vzdala. Dne 19. listopadu v den nejvyšších jmenin J. V. císařovny obcovalo žactvo službami Božími po nichž vedeny dítky do školy a rozdány školní zprávy poprvé. Ke konci měsíce března povstala u žactva nakažlivá nemoc (mázdřivka) v tak velkém počtu, že školní vyučování v měsíci dubnu bylo lékařem zakázáno a teprve dne 6. května opět povoleno. Následkem tohoto přerušení vyučování docíleno bylo slabších výsledků zvláště v 1. oddělení, kde i jiné nemoci se vyskytly a žáci nepravidelně do školy chodili. Takže školní oslava, která vykonána byla dne 4. června nedopadla tak jako v roce předešlém, zvláště ale v 1. oddělení. Výsledek této visitace dle úředního sdělení ze dne 8. června 1891 byl v kázni dobrý, ve vyučování v 2. a 3. oddělení přiměřený a v 1. oddělení dostatečný. Školní rok ukončen dne 19. července službami Božími, po nichž žáci napomenuti a školní zprávy rozdány byly. Počet žáků ke konci roku byl 44, chlapců 18, děvčat 26.

1892 Školní rok se započal dne 1. září slavnými službami Božími. Počet dítek školou povinných byl na počátku tohoto roku 52, z toho 22 chlapců a 30 děvčat. Z těchto školu navštěvovalo 22 chlapců, 28 děvčat. 1 žákyně navštěvovala měšťanskou školu dívčí klášterní v Přerově a 1 tamtéž školu obecnou. Dne 4. října jakožto v den nejvyšších jmenin J. V. císaře pána obcovalo žactvo slavnými službami Božími. Po službách těchto vedeni

žáci opět do školy, kdež k nim pronesena přiměřená řeč na oslavu J. V. Pak střídaly se přednášky se zpěvy. Dne 19. listopadu v den nejvyšších jmenin J. V. císařovny obcovalo žactvo službami Božími, načež vedeny dítky do školy, kdež po přiměřeném oslovení rozdány školní zprávy za 1. čtvrtletí. Dne 23. let konal visitaci školy pan c. k. okresní dozorce škol Josef Šikola od 1. do 4. dopoledne za přítomnosti pana předsedy místní školní rady Josefa Martilíka. Výsledek této visitace oznámen výnosem slavné c. k. okresní školní rady ze dne 8. února 1893, číslo 140 a jest dle zprávy této kázeň dobrá a prospěch ve vyučování uspokojivý. Dne 10. únory rozdány školní zprávy podruhé. Dle výnosy slavné c. k. okresní školní rady ze dne 30. března 1893 byl správci školy výnosem vysoké zemské školní rady z 13. března 1893 povolen druhý příplatek pro stáří s obnosem 50 zlatých. Dne 4. května rozdány školní zprávy potřetí. Slavná občanská záložna v Horní Moštěnici darovala zdejší škole ve prospěch knihovny žakovské 5 zlatých, za kterýchž to dar písemně díkůvzdán byl. Taktéž záložna v Kostelci v tentýž prospěch darovala 3 zlaté. Návštěva školy v tomto roce byla dobrá. Nejšpatnější byla v měsíci listopadu a červnu (9 %), nejlepší v měsíci květnu (2 %). Průměrné procento zameškané návštěvy jest 7 % a to následkem onemocnění některých dítek, které po celé měsíce školu nenavštěvovaly. V tomto roce vykonány byly nové obecní volby a zvoleni jsou: Florian Matlocha starostou, Josef Martilík č. 27 první radní, Josef Martilík č. 6 druhý radní, dále zvoleni do výboru Augustin Skácelík, Josef Petřík, František Dostál, Florian Zemánek, Josef Kočířík a Josef Opustil. Lze očekávati, že tento nový výbor ku škole svou dobrou vůli zachová. Ke konci školního roku bylo chlapců 22, děvčat 27 úhrnem 49. Jedna žákyně Antonie Hrubá zemřela. Pohřbu zúčastnily se 2. a 3. oddělení. Školní rok ukončen 15. července pro nepříznivé počasí modlitbou za pomoc od Boha poskytnutou. V tomto díkůvzdání žáci napomenuti jakým způsobem prázdnin mají užiti a jak po dobu tu se zachovati. Pak rozdány školní zprávy a žáci propuštěni.

1894 Počet dítek školou povinných na počátku tohoto roku byl 53 a to chlapců 23 a děvčat 30. Z těchto navštěvovalo školu 21 chlapců a 28 děvčat, úhrnem 49. Jeden chlapec a jedno děvče navštěvovali školu obecnou v Přerově, jeden chlapec a jedno děvče školu měšťanskou rovněž v Přerově. Školní rok nemohl započati jako obyčejně dne 1. září, jelikož pro vyskytnutí se nakažlivé nemoci, na niž 4 malé dítky zemřely, škola zavřena byla až do 26. října. Z téže příčiny nemohly dítky také býti účastny služeb Božích dne 4. října v den to nejvyšších jmenin J. V. Císaře pána. Zato dne 19. listopadu v den nejvyšších jmenin J. V. císařovny obcovalo žactvo slavnými službami Božími, načež vedeno do školy když k nim promluvena řeč na oslavu Jeho Výsosti po které se střídaly přednášky a písně. Dne 28. dubna 1894 konaná visitace školy c. k. okresním dozorcem škol pane Josefem Šikolou za přítomnosti pana předsedy místní školní rady Josefa Martilíka, jejichž výsledek dle úředního sdělení ze dne 16. května 1894 jest kázeň školní dobrá a prospěch u vyučování uspokojivý. Následkem visitace této dostalo se místní školní radě nařízení tělocvičště letní nářadím opatřiti a náležitě upravit. Místní školní rada dala zhotoviti bradla, hrazdu s kruhy a tělocvičště pískem posypati. Tímto školním rokem vypršela šestiletá doba panu Františku Březinovi jako zástupci obce v místní školní radě jakož i náhradníku rady této panu Vincenci Běhalíkovi. Na základě sbírky ze dne 12. ledna 1870 zvolil obecní výbor u sezení dne 31. července 1894 nového svého zástupce Floriana Matlochu, rolníka a starostu obce a za náhradníka Augustina Ostrčila, rolníka z čísla 21. Jelikož nově zvolený zástupce dosud jako člen náhradník v místní školní radě zasedal, zvolen na místo něho jako náhradník Vincent Běhalík, domkař číslo 14. V sezení místní školní rady dne 4. srpna 1894 zvolen za předsedu Josef Martilík opět a za jeho náměstka Florian Matlocha rolník z čísla 1. Důležitostí stavu je úprava platu u učitelstva

moravského, dle které příštím rokem, t.j. 1. ledna 1895 zvýšeny budou příjmy učitelů na 422 720 zlatých (zákon daný dne 25. dubna 1894 číslo 49 Věstník vládní 1894, částka X). Dle zákona bylo učitelstvo rozděleno ve 3 kategoriích a sice I. učitelé na školách měšťanských II. učitelé na školách obecných a III. podučitelé na školách obecných. V druhé kategorii stanoví se 4 stupně služného a sice 550 zlatých, 600 zlatých, 650 zlatých a 750 zlatých. K tomu ponechány příplatky pro stáří po 50 zl. a je-li působnost alespoň přiměřená taktéž úřední příplatek za vedení správy školy zůstane, takže učitel na jednotřídní škole 30 roků prospěchem přiměřeným působící může míti příjmy následující. 50 zl. služné, 6 příspěvků pro stáří po 50 zl. činí 300 zl. příplatek úřední 50 zl., úhrnem 1.100 zl. Školní rok ukončen dne 14. července slavnými službami Božími, po kterých žáci vedeni do školy, napomenuti, školní zprávy jim rozdány a propuštěni. Počet žáků na konci školního roku byl 46 a to 20 chlapců, 26 děvčat. Jeden žák zemřel a dva žáci se přestěhovali.

*Vysvětlivky: mázdřivka = záškrt,
obcovali = sloužiti*

Psáno podle původního textu ve školní kronice.

Antonín Netopil

KULTURA

SLET ČARODĚJNIC

Stalo se již tradicí, že se na točně slétnou 30. dubna čarodějnice. I letos se slétlo asi 15 čarodějnic, aby pobavily přihlízející a nakonec upálily morénu a tím připomněly a přivítaly příchod jara. (foto Karel Ostrčilík)

Tanec místních čarodějnic.

*Čarodějnice se chtěly porovnat se strašidly z řad obecnstva.
Neopomněly se také pochlubit, čím vším v naší obci škodily.*

Na závěr byla opět spálena Starucha – za vysoký let, za nevhodné čarování, ...

DEN MATEK A VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ

Vítání občánek a Den matek, sál obecního úřadu, neděle 8. května 2016

Fotografie z předávání upomínkových předmětů a květin.

Rodiče přivítaných dětí při zápisu do pamětní knihy.

Taneční vystoupení místních dětí na Den matek.

Děti po vystoupení společně s paní Libuší Gerlšlovou, která celý program ke Dni matek s dětmi nacvičila. Za její čas a ochotu ji Obec Dobřice velice děkuje.

Skupina Kalíšek se postarala o odpolední zábavu.

DĚTSKÝ DEN

V sobotu 4. června 2016 se konal tradiční Dětský den v Dobřicích. Počasí se vydařilo a večerní zábava také přišla návštěvníkům vhod.

Kromě soutěžení děti mohly také malovat křídami na taneční parket.

Chození na chůdách a střelení ze vzduchovek jsou už tradičně velmi oblíbené disciplíny.

Letošní novinka – hledání pokladu mělo velký úspěch.

Střelba míčky do tlamy klauna a chlapi Číhalovi, kteří se postarali o grilování makrel.

*Rozdávání medailí a sladkostí dětem, které úspěšně absolvovaly celý odpolední program.
O výrobu medailí a sladkostí se postaraly místní seniorky.*

Medaile na krku a za chvíli se opékaly špekáčky.

PRASEČÍ LODĚ

Sobota 18. června 2016 patřila již velmi oblíbené akci na místním rybníku – Prasečím lodím. I letos 4–5členné posádky měly za úkol co nejrychleji obeplout náš místní rybník, ale zároveň také zaujmout nápaditostí kostýmů.

Ze sedmi soutěžících týmů se na prvních třech místech umístili ŠÍLENÍ VĚDCI, SAIGON a PASTELKY. Fotografie vítězných Šílených vědců je na titulní straně novin.

Mechanizovaná rota při komplikovaném manévru.

Dvě Rusalky z Tvrze

Pepíci námořníci.

Odpolednem provázel Milan Klimecký.

Výkon na vodních lyžích předvedl pan Hasník, který byl zároveň i členem týmu Saigon.

NEJBLIŽŠÍ PLÁNOVANÉ KULTURNÍ, SPOLEČENSKÉ A SPORTOVNÍ AKCE

✿ **DOBRČICKÉ HODY**, výletišť na Koutech, 13. a 14. srpna 2016

OSLAVA 660. VÝROČÍ PRVNÍ PÍSEMNÉ ZMÍNKY O OBCI DOBRČICE***Plánovaný program soboty 13. srpna 2016:***

- 10:00 **Hodová mše** v kapličky, žehnání kapličky po rekonstrukci
- 11:00 **Otevření výstavy** archeologických nálezů z katastru naší obce
výstava dobových fotografií i fotografií ze současnosti
- 14:00 **Kulturní program** na Výletišti v Dobřicích:
hudební skupina KALÍŠEK
šermířský soubor MARKUS M
večerní taneční zábava
večerní ohňostroj

Plánovaný program neděle 14. srpna 2016:

- 14:00 **Pohodové odpoledne** pro děti i dospělé
vystoupení pro děti
loutkové představení
- 20:00 **Ukončení oslav**

Jako tradičně bude k dispozici bohaté občerstvení.

Zastupitelstvo obce zve všechny občany na oslavy výročí naší obce.

Podrobný program vám bude v předstihu oznámen.

✿ **DRAKIÁDA**, polní cesta na Beňov, říjen 2016

Termíny jednotlivých akcí mohou být dle aktuálních podmínek změněny a budou oznámeny prostřednictvím plakátů na vývěsce a obecním rozhlasem.

RADY PRO ZAHRÁDKÁŘE***Nejznámější choroby švestek***

Choroby švestek nejsou rozhodně ničím výjimečným a obává se jich spousta sadařů a milovníků slivovice. Pokud si budete vědět rady s preventivními opatřeními, mohou i vaše stromy v poklidu růst a navyšovat množství plodů. Nejčastěji ničí slivoně především onemocnění virového původu. V mnoha případech se na nemoci přijde pozdě, takže část úrody je zničena a nezbude než doufat v to, že dalšímu šíření zabráníte.

Jedna taková nepříjemná záležitost se objevila u nás v Dobřicích a jmenuje se puchrovitost švestek. Tato choroba je specifická právě pro švestku. Puchrovitost švestky způsobuje houba *Taphrina pruni*, kterou účinně likviduje např. fungicid Kupcicol 50. Puchrovitost švestky poznáme podle jakýchsi nádorů na ještě zelených plodech slivoní. Houba napadá švestky již ve fázi květu. Plody se vyznačují absencí pecky, brzy se začínají deformovat a nikdy nedozrají, jsou podlouhlé, zploštělé a pokryté bělavým povlakem houby. Dužnina zůstává tvrdá a bez chuti. V letních a deštivých měsících začínají napadené plody hnít a opadávat, v opačném případě vysychají. Puchrovitosti trpí zejména švestka domácí, ostatní odrůdy nejsou tak náchylné. Puchrovitost švestky nepodceňujte, můžete totiž přijít až o 70% úrody v případě napadení. V místech, kde se onemocnění vyskytuje, se doporučuje provést aspoň jedno ošetření švestek v době rašení a další dvě těsně předtím než stromy začnou kvést a ihned po odkvětu. Původci této přezívají v napadených pletivech a plodech, přes zimu velmi často na větvích. Na jaře pak houby prorůstají do nových plodů, které poškozují. Napadení je možné pozorovat i na větvích, které jsou deformované a pokroucené. Preventivní ochranou je volba vhodného stanoviště.

V případě, že se choroba objeví, je nutné ručně sesbírat všechny napadené plody a rozhodně je nenechávat přes zimu na stromě, právě tyto plody jsou největšími zdroji další infekce. Jako obrana funguje celkem úspěšně i vápení půdy a výběr odolných odrůd slivoní, kterých je na trhu dostatek.

Nejznámější choroba je šarka švestky. Mnoho pěstitelů by si přálo, aby i proti nebezpečné šarce existoval chemický postřik, podobně jako proti houbovým onemocněním. Na viry je však současné rostlinolékařství krátké. Proto je důležité šarku rozpoznat od jiných onemocnění a soustředit se na prevenci. Kromě slivoní šarky švestky jsou hostiteli i meruňky a broskve. Projev onemocnění je variabilní. Liší se podle druhu odrůdy a ovlivňováno vývojem počasí. Příznaky se objevují na listech, plodech i na peckách. Protože proti rozvinuté šarce neexistuje spolehlivá pomoc, je zásadou vysazovat nenakažené sazenice, dávat přednost tolerantním odrůdám a bojovat proti savému hmyzu, který viry, jež onemocnění způsobuje, přenáší. U slivoní se na listech objevují světlé až žlutozelené skvrny, proužky, a kresby. Na plodech je možné pozorovat kresby v podobě skvrn a proužků, které postupně propadají, a vzniká tak typický povrch plodů. Dužina v místě propadlin červenohnědá a pevně drží při pece. Postižené plody obvykle předčasně opadají, obsahují méně cukru i kyselin a jsou prakticky bezcenné. Šarka švestky je přenosná při vegetativním množení mšicemi a v malém podílu i semeny. Viry ze stromu na strom přenáší především mšice broskvoňová, švestková a slívová. Mšice přenášejí virus mechanicky na savém ústrojí, ale rychle pozbývají infekčnost, viry nepřežijí dlouhou dobu. Proto mšice šíří spíše chorobu na kratší vzdálenosti. Proti virovým nákazám neexistují žádné účinné chemické prostředky. Nejdůležitější je proto z počátku zajistit zdravou výsadbu. V oblastech plošného výskytu šarky je nutné vysazovat pouze tolerantní odrůdy k tomuto onemocnění.

Moniliová hniloba plodu: slupka a dužnina švestek začne měknout a hnědnout. Na hnědých skvrnách se vytváří špinavé bílé polštářky, tyto polštářky jsou většinou uspořádány v kruzích. Napadené plody opadají, často také zůstávají mumifikované viset na stromech, kde jsou zdrojem další nákazy. Napadené plody je nutno ze stromu odstranit, vhodné je také použití přípravku na bázi mědi např. Kupricol.

*Podle časopisu Zahrádkář
Antonín Netopil*

RECEPT

Recept věnovala paní Olga Netopilová

Protože se blíží sklizeň rybízu, nabízí paní Olga Netopilová jeden místní recept na **Rybízový koláč s tvarohem.**

300 g polohrubé mouky

60 g másla

50 g cukru

1 vejce

125 ml mléka

20 g droždí

špetka soli

Náplň: 250 g tvarohu ve vaničce, ½ sáčku vanilkového pudinku, cukr podle chuti, vanilkový cukr, 1 žloutek a rybíz.

Posýpka: 1 hrnek hrubé mouky ½ hrnku cukru, 60 g másla

Zaděláme si kynuté těsto a necháme pod utěrkou asi 1 hodinu kynout. Pak těsto rozdělíme na 2 bochánky, dáme každý samostatně na plech a utvoříme dva kulaté koláče. Ještě necháme chvíli kynout. Tvaroh rozmícháme s cukrem, žloutkem a vanilkovým pudinkem. Rozetřeme na připravené těsto, posypeme rybízem a posypátkem. Pečeme při 170 °C až okraje koláče a posypátko pěkně zezlátanou.

„NENÍ NA SVĚTĚ BYLINA, ABY NA NĚCO NEBYLA“

Ti, kteří se rozhodli sami pěstovat na své zahrádce léčivé bylinky, mají jistě již nasušenou, tak jako já, meduňku, mátu peprnou, šalvěj a květ koziček. Sběr a sušení těchto bylinek se provádí prakticky celé léto. Dnes si něco povíme o dalších léčivých bylinkách.

I když všichni ví o **léčivých účincích lípy**, připomeneme si jí hlavně proto, že právě je teď období jejího sběru. Ještě si povíme něco o **řepíku lékařském**, pro někoho bude informace o téhle velice léčivé bylince asi novinkou.

No a na závěr rubriky něco o zvláštních schopnostech bylinek a rostlinek.

LÍPA

Lípy jsou mohutné stromy s krásně košatou korunou, jejich výška dosahuje až 25 metrů a dožívají se až 500 let. Jejich listy jsou srdcovitého tvaru, na okraji zubaté až pilovité. Lípa jako strom je velice oblíbený nejen u nás ale po celé Evropě. Zejména s lípou malolistou se setkáváme na návsích obcí, u kostelů, kapliček a křížů. S lípou se setkáváme již ve starých bájích, pověrách, v poezii a ve výtvarném umění. Oblíbená je pro

svojí dlouhověkost, pravidelný vzhled, ale i kvůli bílému, pevnému, lehko opracovatelnému dřevu, které je velice vhodné pro řezbářské práce.

Lípy mohou být malolisté a velkolisté, květy se sbírají z obou druhů. Nesbírají se květy pouze z lípy plstnaté = stříbrné a americké, které se v poslední době vysazují v parcích. Dají se poznat podle toho, že žluté listeny pod květy mají chloupky.

Z úžlabí listů vyrůstají početné pravidelné květy (5 až 15 kusů, podle druhu), které mají v dolní části stopky podpůrnou listenou žlutozelené barvy. Lípa kvete od června do července. Pro sběr je nejvhodnější období když je polovina květů rozkvetlá, vždy za suchého počasí. Sbíráme celé květenství z podpůrným listenem. Sušení je nutné provádět rychle, ve stínu ne na slunci, v tenkých vrstvách na vzdušném místě, neboť se snadno zapařuje a tmavne. Správně usušená droga z lípy si zachovává své původní zbarvení, má jemnou aromatickou vůni a slizovitou chuť. Droga z lipového květu obsahuje flavonové glykosidy, dost slizu (čím více rozkvetlejších květů při sběru, tím méně slizu), trísloviny, cukry a malé množství silice a saponinu.

V lidovém léčitelství je lipový květ velice oblíben. Odpradávná se využívá zejména při všech chorobách z nachlazení chřipka, rýma, angína, kašel, záněty průdušek... Lípa podporuje pocení, snižuje dráždivost ke kašli a rozpouští hleny. Za tímto účelem se často

používá s květem černého bezu. Lípový květ má také slabé protizánětlivé a močopudné účinky, uvolňuje křeče a podporuje chuť k jídlu. Čaj z lipového květu, oslazený medem, se běžně používá pro svou lahodnou chuť a vůni. Nemá vedlejší účinky lze jej tedy pít v malém množství i dlouhodobě. Čaj si můžeme připravit spařením jedné polévkové lžice drogy sklenicí vroucí vody, po 10 – 15 minutách vyluhování můžeme pít.

ŘEPÍK LÉKAŘSKÝ

Jako léčivá bylina byl řepík znám již antickým lékařům. Již ve druhém století před naším letopočtem byl znám jeho léčivý účinek při otravách jater. Skutečnost, že řepík je na výsluní popularity již více než 2000 let, svědčí o jeho nesporných kvalitách a jedinečnosti.

Řepík lékařský, neboli řepíček je vytrvalá, až půl metru vysoká bylina, vyhánějící z krátkého dřevnatého oddenku. Z oddenku vyrůstá chlupatá lodyha z které vyrůstají v patrech listové růžice. Jednotlivé lístky jsou kopijovitého tvaru, jsou silně žilnaté, hodně po okraji pilovité. Vrch listu je tmavozelený, spodek běloplstnatý. V horní části lodyh od druhého roku byliny vyrůstá poměrně dlouhý hrozen jasně žlutých květů, které rozkvétají odspodu. Řepík kvete od července do září. Roste na vápencových a sprašových půdách, na suchých loukách, na pastvinách, mezích, světlých lesích a na jejich travnatých okrajích. V okolí Dobřic roste snad jen v jedné lokalitě, kterou zná asi jen Eva Zbořilová. Několik let jsem rozséval semena řepíku na louce za rybníkem a když jsem již viděl pár rostlinek došlo k jejich zničení při revitalizaci potoku. Doufám že se mi zde i jiných lokalitách povede řepík v našem

katastru rozmnožit. Zatím si jej budete muset nasbírat v jiných lokalitách, kde roste poměrně hojně.

Řepík lékařský se sbírá od července do srpna, sbírá se kvetoucí nať bez spodních zdřevnatělých částí. Řepík poměrně špatně klíčí, proto je důležité při sběru nevytrhávat jej i s kořeny, ale opatrně uříznout výše nad zemí, aby mohla rostlinka opět obrazit. Nať se nejlépe suší ve svazcích, pověšených na stinném místě. Sušení by mělo probíhat rychle aby droga nezhněla.

Nať řepíku je především tříslovinná droga, obsahuje přibližně 5% katechinových tříslovin, kyselinu křemičitou, řadu organických kyselin (jablečnou, citronovou, askorbovou, nikotinovou), flavonoidy (žluté barvivo, kvercetin), glykosidicky vázané hořčiny, stopy silice a látky s fotoncidním účinkem.

Má velice široké použití jak v současném lékařství tak v lidovém léčitelství. Pro své svíravé a protizánětlivé účinky se používá při katarrech trávicího traktu, průjmech, žlučnickových potížích a navíc při plicních chorobách včetně tuberkulózy a při chorobách močového měchýře apod. Zevně se používá jako kloktadlo při zánětech ústní dutiny a mandlí, ke koupelím a obkladům při zánětlivých kožních onemocněních, odřeninách a k vyplachování nosu při akutní rýmě. Jelikož nemá žádné vedlejší účinky, může se bez

obav používat i dlouhodobě. Pro vnitřní použití si připravíme čaj zaletím několika listů vroucí vodou, nutno přisladit pro zlepšení chutě, o co méně chutná o to víc léčí. Pro zevním použití zalejeme pár lístků horkou vodou, necháme trochu vychladnout a potíráme odřeniny nebo nemocná místa, nebo kloktáme či proplachujeme. Takto připravený roztok můžeme používat několikrát denně, až dva dny, než si připravíme nový.

MÉNĚ ZNÁMÉ SCHOPNOSTI BYLINEK A ROSTLINEK

Kromě léčivých účinků nám mohou bylinky a jiné rostliny posloužit jako hodiny nebo meteorologická stanice.

Ano, nejen meteorologové, revmatici nebo lidé s migrénou mohou předpovědět počasí. Spolehlivými proroky jsou i rostliny. Stačí se jenom naučit pozorovat jak určité rostliny vypadají a jak se chovají.

Ptačinec

Tento známý plevel s drobnými bílými kvítky jestli ráno do devíti hodin otevře květy a vztyčí se, bude pěkně, pokud však zůstane rostlinka skloněná a květy zavřené, bude ještě ten den pršet.

Ostružina a hasivka

Předpověď až na 20 hodin dopředu poskytnou v lese rostoucí ostružiny a kapradiny hasivky orličí. Jejich listy se před špatným počasím otáčejí vzhůru a před pěkným se stáčí zase dolů.

Měsíček

Známa léčivka měsíček lékařský otevírá své květy mezi šestou a sedmou hodinou ráno a zavírá je kolem šestnácté hodiny. Jestliže zůstanou květy ráno po sedmé hodině zavřeny, bude ten den pršet.

Pampeliška

Svítlí-li slunce a pampelišky se přesto zavírají bude určitě pršet. Platí to i obráceně – když je nebe zataženo, mraky a pampelišky květy otevírají, pršet nebude. Pampeliška vám poslouží i jako hodiny, květy otvírá, pokud má být pěkně, v šest hodin ráno a zavírá kolem šestnácté hodiny.

Sasanka

Signalizuje nástup trvalejšího pěkného počasí vzpřímenými květy. Naopak svěšené květy a listy signalizují blížící se déšť.

Další rostliny

Před blížícím se deštěm uzavírají květy nebo se kloní k zemi tulipány, svlačec, sedmikráska a bříza před deštěm intenzivně voní. Stačí se dívat a nepotřebujeme hodiny ani meteorologickou stanici.

Jaroslav Chlapečka

LITERÁRNÍ OKÉNKO

U příležitosti sedmistého výročí narození českého krále a císaře Svaté říše římské Karla IV. (1316 – 1378) přinášíme jednu z nejznámějších českých básní, kterou napsal Jan Neruda, a již zařadil do své poslední sbírky Balady a romance.

Romance o Karlu IV. od Jana Nerudy

Král Karel s Buškem z Vilhartic
ted' zasedli si k dubovému stolu -
ti dva už pili mnohou číši spolu
a zapěli si z plných plic.

"Nuž dej sem zlaté číše, páže,
a nalej vína - dolej výš -
dnes, pane Bušku, cosi zvíš!"
král Karel vesel káže.

"Zde po tom víně, Bušku, slyš,
domácí slunce naše v loni hrálo -
toť první víno, které v Čechách zrálo -
aj tedy vzhůru, pijme již!"

A pili - král však náhle prsknul -
"To že je víno? tenhle kvas?
vždyť ústa křiví, láme vaz!"
a zlostně rukou mrsknul.

"Eh - vezu révu z Burgund sem,"
král dál a dál si v zlosti svojí vede,
"a takovouhle peluň mně z ní svede
ta velebená česká zem!
Jsem přesvědčen, když broskve vsadím,
že sčesám trpké trnky z nich,
a chceš-li klidit pustý smích,
zde růže sázet radím!

Však jaká země - taký lid!
vás kdyby učít chtěli všichni svatí,
zda všimnou si jich Češi paličatí -
bud' svatý rád, když není bit!
Jak bych zde mlátil otep slámy!
Necht' chci ?? chci, za krátký čas
se všechno jinak zvrtně zas -
mám já to bídu s vámi!"

Přec zase číši k ústům zdvih',
a napiv se, své velké dobré oči
ted' kradmo přes stůl po soudruhu točí,
ten však je jako pěna tich.

Jen - aby marně nezahálel -
pan Bušek máčel zub a pysk
a víno ku půnebí tisk'
a po jazyku válel.

"Ba je to bída", děl zas král
a rychle zavdal sobě vína znovu,
tak rychle, jak by bránil zlému slovu;
však kolem úst již úsměv hrál.

"Mám žízni umřít? - na mou víru,
Ty's oslep', páže - nevidíš,
že přede mnou je prázdná číš? -
a dej mi dobrou míru!

Pij, Bušku - již se nezarmuť -
a poslyš, co Ti král Tvůj moudrý praví:
můj jazyk je jak známo vybíravý -
a našel již v tom víně chuť.
Víš - zkoumat třeba, Bušku milý!
to víno má svůj zvláštní ráz,
zprv trpké, ale milé zas -
my, myslím, už se opili!"

"Nu vidíš, králi: tak náš lid!
Má duši zvláštní - trochu drsná zdá se -
však květe po svém, v osobité kráse -"
ted' přerušil svůj náhle klid
hned rozveselen Vilhartice -
"ach přiblíž k tomu lidu hled
a přitiskneš svůj k němu ret
a neodtrhneš více! "

Připravila: Šárka Frankeová

Název: Dobřečické noviny, číslo 2/2016, ze dne 30. 6. 2016

Redakční rada: šéfredaktor Vítězslav Smolka, zástupce šéfredaktora Antonín Netopil, kronikářka obce Eva Zbořilová, techničtí redaktori Roman Zbořil a Jaroslav Chlapečka, jazyková korekce Šárka Frankeová, grafická úprava Marek Ostrčil.

Místo vydávání: Dobřečice. GPS: Loc: 49°24'6.55'' N, 17°28'43.84'' E

Vydavatel: Obec Dobřečice, Dobřečice 4, IČ: 00636193, Tel.: 581 224 107, E-mail: obec.dobrice@seznam.cz,

Web: www.dobrice.cz. Cena novin: bezplatně.

Zaregistrováno pod číslem MK E – 19941.

Tisk JKV Trading, **vychází** čtyřikrát ročně – nákladem 140 výtisků.

Foto Jaroslav Chlapečka.

Titulní stránka: fotografie z kulturních a společenských akcí v obci Dobřečice.

Poslední stránka: „Vítání nových občánků“, foto Jaroslav Chlapečka.

